

Vår dato: 28.08.2006 Vår referanse: 06/107-2

Deres dato: 11.07.2006 Deres referanse: 200600072

Saksbehandler:
GB

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

Forslag til satsingsplan for utdanningssamarbeid med Nord-Amerika

Kunnskapsdepartementet sendte medio juli ut på høring et forslag til satsingsplan for utdanningssamarbeid med Nord-Amerika. Universitets- og høgskolerådet har med interesse lest forslaget, og mener flere av tiltakene som er foreslått, kan ha en gunstig effekt på samarbeidet mellom Norge og Nord-Amerika, og på den måten komplettere og videreføre forskningsstrategien, slik det sies i innledningen til rapporten fra arbeidsgruppen. Universitets- og høgskolerådet har ingen vesentlige merknader til satsingsplanen, men vil likevel kommentere noen av punktene.

Delstudenter vs. gradsstudenter

Ett av elementene i kvalitetsreformen er at det skal legges til rette for utenlandsopphold i gradsstudiene. Reformens intensjon er at flere studenter skal ta en del av sin norske grad i utlandet. Dette skal neppe være til hinder for at studenter som ønsker det, fortsatt skal kunne ta en fullstendig grad ved et utenlandsk lærested. Universitets- og høgskolerådet mener likevel at det er riktig å satse spesielt på de studentene som ønsker å ta en del av sin norske grad i utlandet. UHR tror også at ved å fokusere på økt mulighet for norske studenter til å ta deler av sin grad i Nord-Amerika, vil en nå en bredere målgruppe, enn om det bare satses på studenter som skal ta en fullstendig grad. Det er etablert støtteordninger fra Lånekassen som foreløpig ikke er utnyttet fullt ut. Det er også, som det nevnes i rapporten, en stor fordel for de hjemlige institusjonene at studentene returnerer til sin institusjon etter utenlandsoppholdet. Da vil studentene som er i Norge møte impulser fra utlandet, og det kan virke forsterkende på arbeidet med "Internationalisation at home". Ved å ta deler av graden i USA slipper også studentene de problemene freshman-året skaper.

Øke antall studenter fra Nord-Amerika til Norge

Arbeidsgruppen har flere forslag til gode virkemidler for å øke antallet både for ut- og innreisende studenter. Universitets- og høgskolerådet mener likevel at man kan være enda mer offensiv når det gjelder å få studenter fra Nord-Amerika til Norge. Spørsmålet er om det bør satses på et større nasjonalt informasjonssamarbeid gjennom SIU for å nå studentrådgivere ved institusjoner og etater i USA og Canada. Norge deltar sjelden på Nord-amerikanske utdanningsmesser. Kanskje bør det satses noe mer på dette, sammen med bedre informasjon om utdanningstilbud i Norge, spesielt om de engelskspråklige tilbud som finnes. Mastergradskatalogen og studyinnorway.net som SIU har ansvar for, er viktige elementer her.

Økt gebyrstøtte – støtte til Freshman-år

Universitets- og høyskolerådet er skeptisk til spesielle økonomiske incentivordninger for enkelte studieland. Slike incentiver blir indirekte en statlig styring av hvor utenlandsstudentene skal dra, og fullstipendiering av gebyrstøtten til Nord-Amerika kan gi andre konsekvenser som ikke er ønskelige. UHR mener at eventuell endringer i støtte til utenlandsstudier må gjelde alle, og må gjøres ut fra et generelt ønske om økning i antall norske studenter i utlandet.

UHR har merket seg at presidenten i ANSA mener det bør innføres generell studiestøtte for Freshmanåret. UHR kan ikke støtte dette forslaget, men ser heller ikke bort fra at det, som flertall i arbeidsgruppen foreslår, bør vurderes om det er flere fagfelt og institusjoner som kan få støtte til det første året enn de som har det i dag. Her er det også andre hensyn enn de rent økonomiske som spiller inn. Vi minner om at NOKUT ikke godkjenner første år av utdanning fra USA som høyere utdanning, fordi denne utdanningen regnes for å ligge på nivå med norsk videregående skole. Studenter som kommer med en amerikansk bachelorgrad, får derfor normalt utdanningen sin redusert med ett år i en generell godkjenning fra NOKUT.

Annet

Rent generelt vil Universitets- og høyskolerådet bemerke at det er underlig at organisasjonen ikke er nevnt eller tiltenkt noen rolle i et slikt samarbeid. University of California Berkeley har selv tatt opp muligheten for en samarbeidsavtale med UHR på vegne av samtlige norske institusjoner. Universitetet er interessert i å få norske studenter, men ikke i å ha en lang rekke avtaler å holde styr på.

UHR vil understreke viktigheten av at eventuelle avtaler er forankret i og blir fulgt opp av institusjonene gjennom institusjonsledelsen. At intensjonsavtaler inngås og politiske besøk gjennomføres er en god start. Men det er den enkelte institusjon som står med ansvaret for å inngå konkrete avtaler, få avtalene til å fungere, ta imot studenter, sende studenter ut, lage gode faglige godkjenningsordninger osv. Hvis disse elementene ikke blir ivarettatt ved institusjonene, vil avtalene bli rene papirløsninger.

Vennlig hilsen

Gunnar Stave
leder

Ola Stave
generalsekretær